Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 13 WARSZAWA, DNIA 28 MARCA 1936 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy
wychodzi co sobota

CO DAJE DEWALUACJA?

Co daje gospodarstwu dewaluacja? Co daje dobrego? Co — złego? Czy więcej jednego, czy drugiego?

W sporach nieskończonych, analizach i dociekaniach występuje przynajmniej jedna bezsporna prawda, że przewidzieć skutki rzeczywiste dewaluacji, dokonanej w danych, konkretnych warunkach, jest niesłychanie trudno, a zapewne — niepodobna. Wprawdzie zostały zbadane skutki dewaluacji w różnych krajach — a jest ich już teraz kilkadziesiąt —, to jednak zgóry orzec nie można, jak rzeczy, w razie dewaluacji, w jakim konkretnym wypadku wyglądać będą.

Dlatego najsilniejszym argumentem, przeciwstawianym namowom i podszeptom dewaluatorskim w państwach, które dotychczas pozostały wierne parytetowi swego pieniądza, jest argument ryzyka. Dewaluacja jest grą, i to grą hazardową, jest wielkością niewiadomą, jest, jak mówią Francuzi „un saut dans l'inconnu" — skokiem w nieznane.

Ale jeśli jest to argument najsilniejszy, nie zwalnia on jednak od dyskusji. Za każdym razem, gdy w jakimś z nielicznych już krajów „złotych" wyłania się kwestja: dewaluować, czy też nie? — rozpoczynają się rozważania dowodów „za" i „przeciw", roztrząsania i szacowania korzyści i szkód. We Francji, Szwajcarji i Holandji spór ten nie schodzi prawie ze szpalt prasy perjodycznej, a nawet i codziennej, to przycichając, to znów głośno rozbrzmiewając.

Nic to dziwnego. Dewaluacja uchodzi za gwałtowne lekarstwo. Gdy depresja gospodarcza staje się nadmiernie dokuczliwa i przewlekła, zjawia się pokusa sięgnięcia po ów środek niebezpieczny w nadziei, że, kiedy wszystko zawiodło, tu znajdzie się może ratunek. Polska, „kraj złoty", nie stanowi pod tym względem wyjątku. W ostatnich właśnie czasach kwestja ta wzbudziła u nas znowu niezwykłe zainteresowanie.

Głębokie echo znalazło ono w przemówieniu **prezesa Koca** na ostatniem walnem zgromadzeniu akcjonarjuszów Banku Polskiego. Słyszeliśmy wtedy słowa następujące:

„W walce naszej z kryzysem w dążeniu do podniesienia gospodarczego kraju idziemy drogą wypróbowanych metod, unikając eksperymentów, za które musielibyśmy w przyszłości drogo zapłacić. Szczególnie w polityce monetarnej obowiązują zupełnie określone, znane i niewątpliwe zasady, które u nas będą stosowane. Nie chodzi tu o martwe formuły klasyczne; to określenie jest u nas przeważnie mocno nadużywane".

Pomimo powyższych słów, pochodzących ze źródła tak miarodajnego, dyskusja toczy się dalej. Pobudza ją zwłaszcza bardzo energicznie **dr. K. Studentowicz** w mies. „Bank".

Niepodobna nam tutaj rozplątywać całego zagadnienia dewaluacje i rozsnuwać wszystkich, a nawet większości jego zawikłań. Musimy się tu ograniczyć do strony najistotniejszej.

Owóż, ci, co głoszą korzyści, które przyniosłaby dewaluacja, mają na myśli wzrost cen i połączone z nim ożywienie gospodarcze. W rzeczy samej, bywa zazwyczaj tak (choć niezawsze, jak to widzieliśmy np. w W. Brytanji), że po dewaluacji ceny wewnętrzne podążają w górę. Ponieważ spadek waluty krajowej sprawia, że i ceny eksportowe, wyrażone w tej walucie, wzrastają, wynika z tego, że powstają warunki, w których zwiększa się opłacalność przedsiębiorstw. W ten sposób zatrudnienie ma szanse zwiększenia się, wytwórczość i wymiana — ożywienia się, dochód społeczny — podniesienia się. Wpływy publiczne stają się wtedy obfitsze budżety zyskują możność

(dalszy ciąg na stronie 2)

równowagi, jednem słowem, kryzys zostaje opanowany.

Oto teza najgłówniejsza o korzyściach dewaluacji.

Pozatem, dzięki przewalutowaniu zapasów złota banku emisyjnego po wyższej cenie, skarb zdobywa nowe, zazwyczaj znaczne fundusze, które może użyć na uzdrowienie zadłużonych warsztatów pracy w przemyśle, rolnictwie, handlu i bankach oraz na inwestycje publiczne.

Oto teza dodatkowa o korzyściach, płynących z dewaluacji.

Tym tezom należy przeciwstawić następujące argumenty.

Jest rzeczą wysoce prawdopodobną, że w kraju takim, jak Polska, sprowadzającym większość potrzebnych surowców z zagranicy i zmuszonym silnie pobudzać swój eksport, nastąpiłoby po dewaluacji dość szybkie przystosowanie się cen do poziomu zagranicznego. Wynikiem tego byłby wzrost cen krajowych. Ponieważ także ceny eksportowe w pieniądzu zdewaluowanym wyraziłyby się w kwotach wyższych, niż dotychczas, mielibyśmy istotnie do czynienia z ogólnym wzrostem poziomu cen.

Ale trzeba zaznaczyć, że. im więcej podniosłyby się ceny krajowe, tem mniejszy byłby „efekt" z eksportu. W miarę wzrostu cen wewnętrznych, t. zw. „premja eksportowa" zanikałaby stopniowo.

Ten wzrost cen niewątpliwie spowodowałby wzrost rentowności warsztatów. To jest „plus". Ale jest i „minus", i to duży. Wskutek wzrostu cen na rynku wewnętrznym, wspomniana rentowność nie podniosłaby się dzięki wzrostowi dochodów ludności, lecz dzięki zmianie podziału tego dochodu, przesunięciu jego od jednych do drugich, mianowicie, kosztem najszerszych rzesz konsumentów, które stanowią świat pracy.

Nie trzeba bowiem zapominać, że zwiększona rentowność możliwa jest wtedy tylko, gdy t. zw. „sztywne" składniki kosztów, a wśród nich, przedewszystkiem płace, pozostaną niezmienione, albo wzrosną mniej, niż ceny. Ale wtedy okaże się, że dochód szerokich mas, — dochód realny, obliczony w wartości produktów — ulegnie redukcji a wraz z tem — zmaleje i siła nabywcza ludności.

Kraj jest wycieńczony długotrwałym kryzysem, dochód szerokich mas niesłychanie obniżony, a siła ich nabywcza do ostatnich granic nadwątlona. Czy w tych warunkach mogłaby się zwiększyć produkcja, a z nią i zatrudnienie, — tak, aby zrównoważyć niszczący wpływ dewaluacji na realną wartość tego dochodu, jest rzeczą mniej, niż pewną, a bodaj więcej, niż wątpliwą.

Uwagi powyższe nabierają tem większego znaczenia, gdy się zważy, że, wskutek wzrostu cen, realna wartość oszczędności odpowiednio zostałaby obniżona. Inaczej mówiąc, kapitalizacja pieniężna w gruncie rzeczy uległaby, za sprawą dewaluacji, obniżeniu.

Wreszcie, jeszcze jedno. Zwolennicy dewaluacji dość często widzą w niej czynnik, który doprowadza budżety publiczne do równowagi — przez powiększenie wpływów i zmniejszenie wydatków.

Otóż, wpływy wzrosnąć mogą tylko wtedy, gdy dochód społeczny wzrośnie, co, jak widzieliśmy, nie jest wcale pewnem. Co zaś się tyczy zmniejszenia wydatków, to rzecz ma się wprost przeciwnie. Przez to, że zmniejszy się suma wydatków, gdy ją się obliczy w złocie, nie oznacza wcale, że nie wzrośnie ona nominalnie. Należy przypuścić, że, wraz z podniesieniem się poziomu cen, wydatki rzeczowe w budżecie siłą rzeczy powiększyć się muszą.

W tych warunkach, zdobycie nowych funduszów przez skarb drogą przewalutowania zapasów kruszcowych w banku emisyjnym, o czem mówi jedna z tez stronników dewaluacji, traci prawie całe swoje znaczenie. Zresztą, takie wytwarzanie pieniądza z niczego, bez równowartości, jest rzeczą zawsze możliwą — i bez dewaluacji.

Kiedy uprzytomnimy sobie, że kraj nasz ma poza sobą lata „deflacji", że dochód spadł u nas do niebywałych rozmiarów, wydaje się, że zabieg dewaluacyjny, który podciąłby jeszcze bardziej siłę nabywczą ludności, byłby nietylko krokiem chybionym, ale operacją zabójczą. Tak się przynajmniej wydaje, gdyż, jak powiedzieliśmy na wstępie, dewaluacja to „skok w nieznane". F. L.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 29 lutego 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o skutkach prawnych konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych

Na podstawie art. 19 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 10) zarządzam co następuje:

§ 1. Powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia artykuły odnoszą się do dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 10).

§ 2. W przypadkach, gdy z mocy przepisu ustawowego lub z mocy wyroku sądowego przedmiotem świadczenia są obligacje pożyczek państwowych, wymienionych w art. 1, w miejsce tych obligacyj wstępują z mocy prawa obligacje pożyczki konsolidacyjnej w stosunku 100 za 100 wartości imiennej. W przypadkach, gdy obligacje pożyczek państwowych, wymienionych w art. 1 są przedmiotem świadczenia z tytułu zobowiązania umownego, skutki prawne konwersji reguluje się według zasad ogólnych obowiązującego prawa.

§ 3. Obligacje pożyczek państwowych, objętych konwersją na pożyczkę konsolidacyjną, oddane w zastaw, winny być na żądanie właściciela tych obligacyj przez zastawnika złożone do konwersji. W stosunku do obligacyj pożyczek państwowych, wymienionych w art. 1, zastawnikowi służy prawo skonwertowania zastawionych obligacyj także bez zgody ich właściciela. Obligacje pożyczki konsolidacyjnej wstępują z mocy prawa w miejsce dawniejszych obligacyj w stosunku 100 za 100 wartości imiennej, przyczem zmiana ta w niczem nie narusza stosunku prawnego pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem, posiadającym zastaw. Przepis ustępu niniejszego stosuje się analogicznie do obligacyj oddanych jako kaucje i wadja.

Obligacje pożyczek wymienionych w art. 1, złożone władzom, urzędom, instytucjom i bankom państwowym jako depozyt, zastaw, kaucja lub wadjum, winny być przez te władze, urzędy, instytucje i banki z urzędu złożone do konwersji. Przepis ten nie dotyczy obligacyj, stanowiących dowód rzeczowy w postępowaniu sądowem, których konwersja może być dokonana jedynie za zgodą władzy, w której posiadaniu się znajdują.

§ 4. Instytucje kredytowe, udzielające pożyczek na zastaw papierów wartościowych (pożyczki lombardowe), obowiązane są na żądanie dłużnika przejąć tytułem spłaty swych wierzytelności zastawione obligacje pożyczek wymienionych w art. 1; przejęcie winno być dokonane za sumę pożyczki udzielonej na zastaw tych obligacyj.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 2 marca 1936 r.

o emisji 4½% obligacyj Banku Akceptacyjnego Sp. Akc.

W Nr. 21 Dziennika Ustaw z 21 marca 1936 r. zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 marca 1936 r. o emisji obligacyj Banku Akceptacyjnego.

Z powyższego rozporządzenia podajemy poniżej niektóre wyjątki.

Bank będzie emitował 4½% obligacje na okaziciela, które opiewać będzie na złote.

Suma imienna obligacyj, emitowanych przez Bank Akceptacyjny nie może przewyższać zł. 200.000.000. Bank będzie emitował obligacje serjami. Na każdorazowe wypuszczenie obligacyj Bank otrzyma zlecenie Ministra Skarbu.

Wartość imienną 4½% obligacyj ustanawia się w odcinkach. A — zł. 50.000. B — zł. 20.000. C — zł. 10.000, D — zł. 5.000. E — zł. 1000.

Minister Skarbu zatwierdza wzór obligacyj.

Obligacje emitowane będą wpisywane do księgi obligacyj, prowadzonej przez Bank. O zapisaniu będzie uczyniona wzmianka na odwrotnej stronie obligacyj.

Odsetki od obligacyj w wysokości 4½% w stosunku rocznym są płatne —po złożeniu kuponów — rocznie zdołu w dniu 1 października każdego roku.

Każda obligacja będzie wycofana z obiegu i umorzona najpóźniej w ciągu 30 lat od daty jej wystawienia. Wycofanie obligacyj może być dokonywane przez losowanie, wykup na giełdzie, lub z wolnej ręki.

Bank jest obowiązany raz do roku wycofać obligacje, co najmniej na sumę, odpowiadającą planowi umorzenia.

Do obligacyj, podlegających wycofaniu w każdym roku zalicza się przedewszystkiem obligacje, których termin 30-letni upływa w danym roku.

Wypłata za wycofane obligacje dokonywać się winna według imiennej wartości.

Dniem płatności obligacyj, wylosowanych w dniu 1 września, jest dzień 1 października każdego roku.

Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia odmiennie oznaczyć terminy losowania, zawiesić losowania całkowicie na określony okres czasu, zmienić plan umorzenia obligacyj—bądź w poszczególnych, bądź we wszystkich serjach.

Przedawnieniu ulegają należności niepodniesione od dnia płatności za kupony — w ciągu 5 lat, za wylosowane obligacje — w ciągu 20 lat.

Upoważnia się Bank do wydawania świadectw tymczasowych na obligacje. Świadectwa tymczasowe posiadają te same przywileje co obligacje.

Zgodnie z przepisami art. 9 Skarb Państwa gwarantuje za terminowe wypełnianie zobowiązań Banku, wypływających z emisji obligacyj, objętych rozporządzeniem niniejszem do wysokości zł. 200.000.000.

4½% obligacje Banku mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne. Skarb Państwa będzie je przyjmował na kaucje i wadja po kursie, oznaczonym przez Ministra Skarbu.

Bank odpowiada za wyemitowane obligacje jedynie do wysokości wpływów za fundusz określony w § 17, który brzmi: wpływy osiągnięte ze spłat wierzytelności rolniczych będą stanowiły w Banku odrębny fundusz pod nazwą „Obsługa obligacyj i kosztów administracji", przeznaczony na terminową spłatę kuponów i umarzanie obligacyj oraz na pokrywanie wydatków, wymienionych w § 16.

Skarb Państwa będzie pokrywał niedobory i straty, powstałe z tytułu przejętych przez Bank wierzytelności rolniczych, po stwierdzeniu niewystarczalności tego funduszu.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Warszawie

podaje do wiadomości, że w myśl §§ 22 i 25 statutu Towarzystwa oraz uchwały Komitetu Nadzorczego z dnia 24 marca r. b. Zwyczajne Zebranie Pełnomocników Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Warszawie odbędzie się w dniu 28 kwietnia 1936 r., o godz. 18, w gmachu Towarzystwa przy ul. Czackiego Nr. 23.

PORZĄDEK DZIENNY ZEBRANIA OBEJMUJE:

1) Zagajenie;
2) Ukonstytuowanie Prezydjum (wybór asesorów i sekretarza);
3) Sprawozdanie Władz Towarzystwa za 1935 r.;
4) Preliminarz dochodów i wydatków administracyjnych Towarzystwa na rok 1936;
5) Wnioski Władz Towarzystwa;
6) Wnioski Stowarzyszonych.

Dyrekcja nadmienia, że w myśl § 25 statutu Towarzystwa, Zebranie odbędzie się bez względu na ilość przybyłych Pełnomocników.

3% Premjowa Pożyczka Inwestycyjna

Jak wiadomo, placówki subskrypcyjne w dn. 23 b.m. przystąpiły do wymiany świadectw tymczasowych 3% Prem Poż. Inwestycyjnej na sztuki oryginalne. Wobec tego posiadacze 3% Prem. Poż. Inwestycyjnej winni zapoznać się z wszelkiemi przywilejami i innemi danemi, dotyczącemi tej pożyczki, co jest wskazane ze względu na zbliżający się moment wprowadzenia jej na giełdę.

To też bardzo na czasie był odczyt zastępcy delegata do spraw 3% Prem. Poż. Inwestycyjnej, dr. Adama Mantla, wygłoszony przez radjo w dniu 23 b. m.

Subskrybenci ze względu na zbytnią odległość czasu, dzielącą od dnia ogłoszenia prospektu, mogli już zapomnieć, jakie korzyści daje im nowa premjówka.

Wobec tego przypomnienie im wszelkich danych oraz szczegółowe wyjaśnienia, udzielone przez d-ra Mantla w swym interesującym odczycie, mogą mieć ten skutek, że subskrybenci zrozumieją, że bez koniecznej potrzeby nie należy się wyzbywać tego waloru.

Z Banku Polskiego

W drugiej dekadzie marca zapas złota zmniejszył się o 18.6 milj. zł. do 426.6 milj. zł., natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz powiększył się o 13.3 milj. zł. do 25.3 milj. zł.

Suma wykorzystanych kredytów spadła o 19.3 milj. zł. do 716.9 milj. zł., przyczem portfel wekslowy zmniejszył się o 12.6 milj. zł. do 595,3 milj zł., portfel zdyskontowanych biletów skarbowych — o 0.2 milj. zł. do 39.8 milj. zł. i stan pożyczek zabezpieczonych zastawami — o 6.5 milj. zł. do 82.8 milj. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 13.0 milj. zł. do 46.7 milj. zł.

Pozycje „inne aktywa" i „inne pasywa" uległy spadkowi, pierwsza o 5.6 milj. zł. do 208.2 milj. zł., druga — o 0.7 milj zł. do 321.3 milj zł.

Natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 0.4 milj. zł. do 193.2 milj. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — zmniejszył się o 16.1 milj. zł. do 934.9 milj. zł.

Pokrycie złotem wynosi 40.64%, przekraczając normę statutową o bezmała 11 punktów.

Stopa dyskontowa 5%, od pożyczek zastawowych 6%

W drugiej połowie marca przypadają płatności następujących zobowiązań państwowych — częściowo już przekazanych — za łączną równowartość około 22 milj. zł., a mianowicie: z tytułu obsługi 7% Poż. Stabilizacyjnej — 270 tys. dolarów w złocie, 6% Poż. Dolarowej 417 tysięcy dolarów, 6½% Poż. Zapałczanej — 1,2 milj. dolarów, z tytułu obsługi zobowiązań Ministerstwa Komunikacji — 5,9 milj. fr. fr., 759 tys. dalorów i 78,4 tys. funtów ang., z tytułu obsługi długu polikwidacyjnego — 3,9 milj. fr. fr. i 141 tys. frs. szw., z tytułu zobowiązań Funduszu Drogowego 175 tys. frs. szw. oraz 150 tys. fr. fr.

Samorząd gospodarczy a izby handlowe polsko-zagraniczne

Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie stwierdziła na ich podstawie swej siedmioletniej działalności w zakresie organizacji eksportu, iż równolegle z opracowywaniem zagadnień wywozu poszczególnych artykułów lub działów produkcji — winny być niemniej intensywnie opracowywane poszczególne rynki zbytu i kierunki eksportu. W tym zakresie izby mieszane, należycie instruowane i pracujące wporozumieniu z organizacjami działającemi w dziedzinie handlu zagranicznego, mogą zdaniem Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie oddać poważne usługi.

W związku z tem Izba utworzyła na swym terenie specjalny referat dla spraw izb mieszanych, a wkrótce zwołuje zebranie ogólne izb handlowych polsko - zagranicznych z udziałem samorządu gospodarczego, oraz dobrowolnych organizacyj gospodarczych, a to celem syntetyczne go omówienia kierunku i metod działalności izb mieszanych i nawiązania dalszych stosunków pomiędzy niemi a organizacjami gospodarczemi krajowemi.

Celem postawienia działalności izb handlowych polsko - zagranicznych na odpowiednim poziomie, mogącym przynieść pożytek dla aktywizacji naszej ekspansji eksportowej na rynki zagraniczne, Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie złożyła w tej sprawie p. Ministrowi Przemysłu i Handlu obszerny memorjał w którym m. in. podkreśliła konieczność opracowania szczegółowego projektu rozbudowy sieci odpowiedników działających w Polsce izb handlowych polsko - zagranicznych, w postaci analogicznych izb mieszanych i korespondentów zagranicą. Dotychczasowe badania wskazują bowiem, że jedną z głównych przyczyn niewyzyskiwania wszystkich naszych możliwości ekspanji eksportowej jest niedostateczna organizacja informacyjna i akwizycyjna na zagranicą, która niezawsze może zastąpić działalność oficjalnych placówek i wysłanników eksportowych.

Następnie Izba wyraziła zapatrywanie, że wszelkie sugestje, dotyczące bądź tworzenia nowych izb handlowych polsko - zagranicznych, bądź reorganizacji poszczególnych izb istniejących, tak w kraju, jak i zagranicą, winnyby być kierowane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwo Spraw zagranicznych do Związku Izb Przemysłowo - Handlowych R. P. celem bądź zaopinjowania, bądź zrealizowania.

Wreszcie w wystąpieniu Izby poruszono konieczność wywierania na czynniki gospodarcze, wpływu w kierunku zwiększenia zainteresowania z ich strony działalnością izb mieszanych, po porozumieniu ze Związkiem Izb Przemysłowo - Handlowych w każdym konkretnym wypadku udzielania poparcia finansowego tym izbom mieszanym, których działalność jest lub może być pożyteczna dla naszej ekspansji handlowej.

Obwieszczenie Ministra Skarbu

W Nr. 21 Dziennika Ustaw z dnia 21 marca 1936 r. zostało zamieszczone Obwieszczenie Ministra w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1934 r. o wypuszczeniu państwowej renty złotej. Tekst rozporządzenia tego podajemy poniżej.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 24 września 1934 r.

o wypuszczeniu państwowej renty złotej.

Art. 1.

Upoważnia się Ministra Skarbu do wypuszczania w serjach 4% państwowej renty złotej. Ogólna suma wypuszczonej 4% państwowej renty złotej nie może przekroczyć 200.000.000 złotych w złocie.

Art. 2.

W 4% państwowej rencie złotej mogą być lokowane fundusze instytucyj i osób prawnych prawa publicznego, wskazanych przez Ministra Skarbu.

Art. 3.

4% państwową rentę złotą zabezpiecza się całym ruchomym i nieruchomym majątkiem Państwa.

Art. 4.

Wszystkie inne warunki, a w szczególności: termin i sposób umorzenia, cenę sprzedażną, wysokość odcinków, terminy wypuszczenia poszczególnych seryj 4% państwowej renty złotej, terminy płatności odsetek, warunki dokonywania wpłat należności za obligacje oraz terminy wydawania 4% państwowej renty złotej—ustala Minister Skarbu

Art. 5.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Położenie gospodarcze Polski

w styczniu 1936 r.

w oświetleniu Banku Gospodarstwa Krajowego

Ogólna charakterystyka

W styczniu nastąpił sezonowy spadek wytwórczości i obrotów gospodarczych, wywołany głównie zimowym zastojem ruchu inwestycyjno - budowlanego. Wskutek tego zapotrzebowanie kredytowe ze strony przemysłu i handlu było mniejsze, co pozwoliło instytucjom kredytowym na poważniejsze zmniejszenie wykorzystanych na ultimo roku kredytów dyskontowych i zastawowych w instytucji emisyjnej. Jednocześnie do wzrostu płynności rynku pieniężnego przyczynił się utrzymujący się ruch zwyżkowy wkładów, zwłaszcza w instytucjach oszczędnościowych i bankach akcyjnych. Również na giełdzie papierów wartościowych sytuacja kształtowała się korzystniej w pierwszej połowie miesiąca, po ogłoszeniu konwersji kilku wewnętrznych pożyczek państwowych nastąpił jednak w drugiej połowie spadek kursów przy zwiększonej podaży papierów procentowych.

Wskaźnik produkcji przemysłowej obniżył się w porównaniu z grudniem o 6%, był jednak o 7% wyższy niż w styczniu roku ubiegłego. Spadek zatrudnienia wystąpił w hutnictwie oraz w całym przemyśle przetwórczym związanym z budownictwem i inwestycjami, obejmując przemysł metalowy, drzewny, mineralny i budowlany, a częściowo również chemiczny. W tym ostatnim dziale zwiększył się natomiast zbyt nawozów sztucznych oraz niektórych wyrobów używanych przez włókiennictwo. Fabryki włókiennicze po silniejszej redukcji zatrudnienia w końcu roku, przystąpiły bowiem w drugiej połowie stycznia do wyrobu towarów wiosenno-letnich zwiększając uruchomienie zakładów. Niewielki wzrost produkcji w przemyśle węglowym wywołany został zwiększeniem się eksportu węgla; słabszy zbyt węgla na rynku wewnętrznym był w dużej mierze spowodowany ciepłą pogodą.

Obroty handlowe na rynku wewnętrznym uległy w styczniu osłabieniu. Spadły również obroty handlowe z zagranicą, pozostały one jednak znacznie wyższe niż w styczniu roku poprzedniego.

Liczba zatrudnionych robotników w przemyśle zmalała, głównie w zakładach przemysłu przetwórczego, utrzymując się nadal na wyższym poziomie niż przed rokiem. Stan zarejestrowanych bezrobotnych podniósł się w połowie lutego do przeszło 480 tysięcy.

Rynek pieniężny.

Pieniądz i kredyt. Początek stycznia przyniósł pewne uspokojenie na międzynarodowych rynkach pieniężnych, jednak już w drugiej dekadzie miesiąca zaznaczyły się ponowne zaburzenia w związku z obawami o stałość obecnego kursu dolara amerykańskiego oraz nowem naprężeniem w Paryżu, wywołanem wypadkami wewnętrzno - politycznemi we Francji. Bank Francji utracił w czasie przesilenia gabinetowego złota na zgórą miljard franków. Silną pozycję i poprawę kursu wykazywał natomiast funt angielski, dzięki czemu na rynek londyński napływały nadal kapitały nietylko z kontynentu europejskiego, a zwłaszcza z Francji, lecz również z rynku amerykańskiego. W tranzakcjach terminowych w Londynie dewiza francuska notowana była przy terminie trzymiesięcznym od 2,5% do 3,1% poniżej kursu dziennego, wkońcu różnica ta spadła do 2,2%. Poprawę notowań wykazały w ciągu stycznia dewizy na Amsterdam i Zurich. Niewielkie agio w stosunku do funta posiadały nadal dolar i belga, uległo ono jednak w styczniu znaczniejszej redukcji.

Duża płynność na londyńskim rynku pieniężnym spowodowała obniżenie ceny pieniądza dziennego nawet poniżej pół %, a dyskont prywatny nie przekraczał również tej stawki. Na rynku paryskim stawki procentowe przy dyskoncie prywatnym wynosiły początkowo 5%, poczem zniżkowały przejściowo do 3½%, jednak pod koniec miesiąca podniosły się do 4½%. Pieniądz dzienny notowano najpierw po 4½%, później nastąpiła zniżka do 3½%. Na rynku nowojorskim niskie stopy procentowe pozostały bez zmian.

W styczniu Francja przeprowadziła zniżkę oficjalnej stopy dyskontowej z 5% do 4% (9.I), a następnie z 4% do 3½% (4II.). Również dwukrotnie obniżono stopę w Holandji, mianowicie z 3½% do 3% (15.I) i z 3 do 2½% (4.II).

Sytuacja na **rynku pieniężnym w Polsce** kształtowała się w styczniu spokojnie, podobnie jak w grudniu ub. r. Przypływ wkładów do instytucyj finansowych, zwłaszcza wkładów oszczędnościowych, trwał nadal, dzięki czemu płynność rynku była dość duża. Silniejszych objawów tezauryzacji nie zauważono, choć przejściowo występował zwiększony nieco popyt na monety złote, powodując lekką zwyżkę ich ceny. Nie wywarło to jednak ujemnego wpływu na stan zapasów złota w Banku Polskim i sytuację walutową. Pod wpływem obaw o zniżkę obecnego kursu dolara Stanów Zjednoczonych Ameryki zwiększyła się w połowie stycznia podaż banknotów dolarowych. W związku z normalnym w tej porze spadkiem produkcji w szeregu gałęzi przemysłowych zapotrzebowanie kredytu było naogół mniejsze; podaż weksli do dyskonta się obniżyła. Instytucje finansowe zmniejszyły w tych warunkach akcję kredytową, redukując równocześnie stan wykorzystanych kredytów w Banku Polskim. Silny stosunkowo spadek kredytów banku emisyjnego był pozatem wynikiem normalnego w styczniu każdego roku odciążenia tej instytucji wskutek większych spłat kredytów przez banki, które corocznie mobilizują na swych rachunkach większe środki na ultimo roku. Również na rynku pozabankowym tranzakcje kredytowe były niewielkie. Wypłacalność w przemyśle i handlu nie uległa większym zmianom; w dalszym ciągu stan wypłacalności handlu detalicznego nie był zadowalający. Przeprowadzona w styczniu konwersja kilku wewnętrznych pożyczek państwowych wpływa na pogorszenie nastrojów giełdowych, wywołując spadek kursów papierów procentowych.

Stan rachunków **Banku Polskiego** wykazywał w styczniu następujące ważniejsze zmiany: Zapas złota wzrósł o 0,3 milj. zł. do 444,7 milj., natomiast zapas dewiz i walut obcych obniżył się o 5,9 milj. do 21,0 milj. zł. Silniejszy spadek nastąpił w stanie udzielonych przez Bank Polski kredytów, do czego przyczyniło się mniejsze zapotrzebowanie kredytowe ze strony życia gospodarczego oraz ograniczenie do normalnej wysokości zapotrzebowania kredytowego po ultimo rocznem. Dyskont biletów skarbowych zmniejszył się o 27,2 milj. do 40,4 milj. zł., pożyczki zastawowe o 21,6 milj. do 87,9 milj. zł. a dyskont weksli o 62,9 milj. do 626,2 milj. zł. Rzeczywisty spadek kredytu dyskontowego był jednak mniejszy i wynosił 23,9 milj. zł. Na pozostałą zaś resztę spadku portfelu w sumie 39 milj. zł. składały się akcepty Banku Akceptacyjnego, które zostały zamienione na listy zastawne towarzystw kredytowych ziemskich i przejęte do portfelu papierów wartościowych Banku Polskiego, w ramach udzielonych uprawnień statutowych. Po stronie biernej bilansu prywatne rachunki żyrowe, które w grudniu silnie wzrosły (o 76 milj. zł.), zmniejszyły się w styczniu o 13,4 milj. zł. Naskutek tych zmian obieg biletów bankowych spadł o 48,5 milj. do 958,7 milj. zł., w związku z czem pokrycie wzrosło do 42,09% wobec 39,78% w końcu poprzedniego miesiąca.

Ogólny **obieg pieniężny w Polsce** zmniejszył się w ciągu stycznia o 66,5 milj do 1.345,0 milj. zł., z czego na bilety Banku Polskiego przypadało 958,7 milj. (—48,5 milj.) i na bilon 386,3 milj. zł. (— 18,0 milj.).

W Banku Gospodarstwa Krajowego w styczniu 1936 r. w porównaniu z grudniem ub. r. nastąpił spadek wkładów o 3,3 milj. zł. do 283,7 milj. zł. Spadek ten spowodowany został zmniejszeniem się wkładów terminowych o 9,2 milj. do 74,8 milj. zł. oraz sald kredytowych na rachunkach bieżących o 0,6 milj. zł. do 11,1 milj. zł.; natomiast wkłady à vista zwiększyły się o 6,5 milj. do 197,8 milj. zł. Stan rachunków banków znacznie zmalał. bo o 19,4 milj. do 37,0 milj zł. Również redykonto weksli wykazało dalszy spadek o 5,1 milj. do 29,9 milj zł.

W aktywach portfel weksli zdyskontowanych skurczył się nieznacznie o 1,5 milj. do 94,8 milj. zł.Wzrost wykazały pożyczki terminowe o 1,4 milj do 36,5 milj. zł., salda debetowe na rachunkach bieżących o 1,8 milj do 134,8 milj. zł. oraz należności z tytułu układów konwersyjnych z rolnikami o 0,7 milj. do 24,4 milj zł. Stan kredytów gotówkowych długoterminowych zmniejszy się o 0,1 milj do181,0 milj. zł. Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach wzrosły o 23,9 milj. do 817,0 milj zł. W dziale operacyj ze Skarbem Państwa dość znacznie obniżyły się pożyczki budowlane o 24,4 milj. do 359,2 milj. zł.

Suma bilansowa w styczniu b. r. wynosiła 2.230,8 milj. zł. wobec 2.253,8 milj. zł. w końcu r. ub.

W Pocztowej Kasie Oszczędności wkłady oszczędnościowe wzrosły w styczniu o dość znaczną kwotę 12,8 milj zł. do sumy 693,0 milj zł., natomiast stan kont czekowych obniżył się o 17,2 milj. do 185,2 milj zł. Po stronie czynnej bilansu suma udzielonych przez P. K. O. kredytów zmniejszyła się o 1,2 milj. zł., do 32,1 milj. zł. natomiast portfel własnych papierów wartościowych zwiększył się o 4,9 milj. do 629,8 milj. złotych.

W komunalnych kasach oszczędności wkłady oszczędnościowe wzrosły w styczniu o 9,3 milj. zł. do kwoty 625,2 milj. zł., a wkłady na rachunkach czekowych i żyrowych — o 4,3 milj. zł. do 63,7 milj. zł. Łączny zatem przyrost wkładów osiągnął w styczniu 13,6 milj. zł.

Z Rady Handlu Zagranicznego

Dnia 19 marca b. r. odbyło się w siedzibie Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie posiedzenie Komitetu dla Spraw Portowych Rady Handlu Zagranicznego. Przewodniczącym Komitetu został b. wojewoda S. Wachowiak z ramienia Izby Przemysłowo - Handlowej w Katowicach, zaś zastępstwo przewodniczącego objął p. dyr. Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni. Na zebraniu rozpatrywano projekt dekretu o utworzeniu przedsiębiorstwa „Port Handlowy w Gdyni" sprawę taryfy ekspedytorskiej w porcie Gdyńskim i projekt regulaminu składów wolnocłowych w Gdyni.

Na dzień 28 marca b. r., prezes Związku Izb Przemysłowo - Handlowych, jako prezes z urzędu Rady Handlu Zagranicznego zwołał pierwsze posiedzenie plenarne Rady, które obędzie się w siedzibie Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie.

Na zebraniu tem wybrani będą dwaj wiceprezesi Rady na okres 1936 — 37 i rozważana będzie sprawa wykonania rezolucyj Narady Gospodarczej w zakresie reglamentacji przywozu, kredytowania wywozu, organizacji aparatu agentów i praktykantów w handlu zagranicznym. Pozatem przedmiotem dyskusji będą sprawy związane z wykonaniem instrukcji w sprawie obrotów z krajami pozaeuropejskiemi.

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego

po zł. 25 wart. nom.

Zostały wylosowane do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego.

W dniu **26 marca 1936 r.** oznaczone Nr. Nr.: **238, 4375, 11610, 19393, 19958, 20310, 21829.**

We wszystkich 10-ciu serjach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po zł. 100 za bon 25-złotowy.

Wykaz numerów Bonów Funduszy Inwestycyjnego, wylosowanych w miesiącu marcu 1936 r.

Nr. Nr.: **238, 3096, 3172, 3538, 4375, 5609, 11610, 12083, 14208, 14952, 15175, 16128, 19393, 19634, 19958, 20310, 20647, 21139, 21829, 22920, 24845, 25529, 33046, 33604, 34122, 38054, 38508, 39705.**

Zastrzeżone papiery

Urząd Długów Państwa

zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie **wzbronił wszelkich wypłat** oraz dokonywania jakichkolwiek tranzakcyj następującemi obligacjami:

5% Państwowej Pożyczki Konwersyjnej z r.1924.

1) postanowieniem z dn. 9 stycznia 1936 r. Nr. V Co 874/35 obligacjami Nr. 4118785/92 imien. wart. **zł. 1000.**

2) postanowieniem z dn. 28/29 maja 1935 r. Nr. V Co 431/35 obligacjami Nr. Nr.: 612009/17, 2916256/59 imien. wart. **zł. 10;** 3279538/39 imien. wart. **zł. 50;** 4319278 imien. wart. **zł. 500** oraz **świadectwami ułamkowemi**: Nr. 5371/72 imien. wart. **zł. 1;** Nr. 321 imien. wart. **zł. 3.**

Ponadto Sąd, decyzją z dn. 30 stycznia 1936 r. Nr. V. Co 618/35 **uchylił zakaz** dokonywania wypłat i tranzakcyj odnośnie do następujących obligacyj tejże pożyczki obligacjami Nr. 3282599 imien. wart. **zł. 50;** 4304410 imien. wart. **zł. 500;** 4311605 imien. wart. **zł. 1000.**

Jednocześnie Urząd prosi o powiadomienie Urzędu wrazie zgłoszenia do sprzedaży z podaniem nazwiska i adresu zgłaszającego następujących obligacyj tejże pożyczki Nr. 2597699/700 imien. wart. **zł. 10** i świadectw ułamkowych tejże pożyczki Nr. 248916/18 imien. wart. **zł. 1;** 101059 imien. wart. **zł. 3,** które swego czasu zaginęły w Urzędzie.

Zastrzeżenia Urzędu Sledczego

Urząd Śledczy **ostrzega** przed nabyciem, zamianą lub realizacją:

4% Prem. Poż. Inwestecyjnej Ser. 138, Nr. 20.

Urząd Śledczy **prostuje** ostrzeżenie, dotyczące **4% Prem. Poż. Dolarowej** Nr. 1139624, gdzie **winno być** Nr. **1139824.**

Jednocześnie Urząd Śledczy **odwołuje** zastrzeżenie, dotyczące **4% Prem. Poż. Dolarowej** Nr. 743065.

5% L. Z. Tow. Kredyt. m. Warszawy na zł. 1500 Nr. 9410.

(Urząd Śledczy N. K. 2-148/36 z dn. 24.III.1936).

Zastrzeżenia Sądowe.

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **wzbronił wypłat** oraz dokonywania tranzakcyj **5% Państw. Poż. Konwers. z 1924 r.**

Po zł. 2000.— Nr. Nr.: 4250831, 4250833, 4316606.

Po zł. 500.— Nr. 4114708, 4114710.

Po zł. 10.— Nr. 2459753—56.

(Monit. Pol. Nr. 69 z dn. 23. III.1936 r.)

Terminarz Akcjonarjusza

Zebrania

3 kwietnia

Sp. Akc. Zakł. Chemicznych w Częstochowie — o godz. 17-ej w Warszawie, ul. Piusu XI 39.

4 kwietnia.

Bank Dyskontowy Warszawski, Sp. Akc. — o godz. 16-ej w sali posiedzeń Banku przy ul. Fredry 8.

6 kwietnia

Bank Naftowy Sp. Akc. we Lwowie — o godz. 11.30 w lokalu Banku we Lwowie przy ul. Leona Sapiehy 3.

Łódzki Bank Depozytowy, Sp. Akc. — o godz. 10-ej w lokalu Banku w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 5.

7 kwietnia

Fabr. Porcelany, Wyrobów Ceramicznych w Ćmielowie, Sp. Akc." — o godz. 18-ej w biurze Spółki w Warszawie przy ul. Kredytowej 9 m. 10.

Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Sp. Akc. w Poznaniu — o godz. 12-ej w lokalu Banku w Poznaniu, przy ul. Masztalarskiej 8-a.

Polskie Zakł. Marconi, Sp. Akc. — o godz. 16-ej w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Narbutta 29.

Polski Przemysł Korkowy Sp. Akc. — o godz. 13-ej w lokalu firmy „Wicander i S-ka w Warszawie" przy ul. Marsz. Focha 9.

9 kwietnia.

Kluczewska Fabr. Papieru, Celulozy, Sp. Akc. — o godz. 11-ej w siedzibie Zarządu w Warszawie przy ul. Moniuszki 2a.

11 kwietnia.

Ząbkowicka Fabr. Szkła Sp. Akc. w Ząbkowicach — ogodz. 9-ej w biurze fabryki w Ząbkowicach.

15 kwietnia.

Międzynarodowy Bank Handlowy Sp. Akc. — o godz. 17-ej w lokalu Banku w Katowicach przy ul. Marjackiej 2.

Sp. Akc. Ekspoatocji Soli Potasowych — o godz. 12-ej w sali posiedzeń Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie Al. Jerozolimskie 1.

Wykonanie uchwał Narady Gospodarczej

Donosiliśmy niedawno o wystąpieniu Związku Izb Przemysłowo - Handlowych do Pana Ministra Przemysłu i Handlu, z prośbą o zorganizowanie cyklu konferencyj dla szczegółowego przedyskutowania z samorządem gospodarczym i organizacjami branżowemi uchwał Narady Gospodarczej i wniosków Komisji Współpracy z Samorządem Gospodarczym, celem wyjaśnienia ewentulnych wątpliwości czynnikom decydującym i przyspieszenia realizacji wyników prac zarówno Narady, jak i t. zw. Komisji Martinowskiej. Obecnie dowiadujemy się, iż Związek Izb przedłożył czynnikom rządowym konkretne propozycje co do zorganizowania wspomnianego cyklu konferencyj. Związek Izb na pierwszym planie postawił sprawy reglamentacji i organizacji obrotu towarowego z zagranicą oraz organizacji handlu wewnętrznego, które jego zdaniem najpilniej wymagają przedyskutowania i załatwienia.

Pozatem w odniesieniu do narad branżowych Związek Izb zaproponował powołanie konferencyj specjalnych, poświęconych przedewszystkiem przemysłom: metalowemu, przetwórczemu i chemicznemu.

Po ewentualnem przepracowaniu powyższych grup zagadnień Związek Izb przedstawi Panu Ministrowi Przemysłu i Handlu wnioski, dotyczace innych spraw, których załatwienie przyczyniłoby się do usunięcia przeszkód i usprawnienia produkcji oraz obrotu gospodarczego i to zarówno w stosunku do zagadnień, dla rozważenia, których byłyby kompetentne organa Ministerstwa Przemysłu i Handlu, jak i takich, których należyte ujęcie wymagałoby odbycia narad specjalnych na terenie innych Ministerstw.

Zdaniem Związku Izb powyższe konferencje winny się odbyć pod przewodnictwem delegata Ministra Przemysłu i Handlu, upoważnionego do doraźnych decyzyj w sprawach, stanowiących przedmiot obrad, a w każdym razie mogącego uzyskać w krótkiej drodze — przy zagadnieniach szczególnie ważnych — decyzję ze strony Pana Ministra. Do udziału w konferencjach winni być powołani,— zdaniem Związku Izb — z jednej strony właściwi urzędnicy Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz ewent. innych zainteresowanych Ministerstw, a z drugiej — znawcy zagadnień z życia gospodarczego, wyznaczeni przez samorząd przemysłowo - handlowy. W konferencjach branżowych —zdaniem Związku Izb winni brać udział przedstawiciele zainteresowanych zrzeszeń.

Komisje w tym składzie—powinny — zdaniem Związku Izb — zbadać kolejno i systematycznie, na podstawie uprzednio przygotowanych referatów wszystkie dezyderaty, które zostały już sformułowane w zakresie każdej z grup zagadnień przy okazji prac zarówno Narady Gospodarczej jak i przedtem Komisji Współpracy z Samorządem Gospodarczym. Wynikiem tych badań powinny stać się postanowienia precyzujące, które z wymienionych wyżej dezyderatów oraz w jakiej drodze i w jakim czasie zostana zrealizowane, przyczem odnośne decyzje należałyby bądź odrazu do Przewodniczącego Konferencji, bądź też — w kwestiach — przekraczających jego kompetencje — byłyby przedkładane bezpośrednio Panu Ministrowi.

Zwiększenie udziału Związku Izb Przemysłowo-Handlowych w Komisji Podatkowej przy Min. Skarbu

P. Minister Skarbu wyraził zgodę na zaproponowane przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zwiększenie składu delegacji Związku do Komisji Podatkowej przy Ministerstwie Skarbu — nadesłał Związkowi Izb odpowiednie zaproszenie.

Na dodatkowo przyznane Związkowi Izb miejsce w Komisji wydelegowany został Dr. Herbert Sand, vicedyrektor Izby Przemysłowo - Handlowej w Łodzi.

Z RUCHU WYDAWNICZEGO

Wyszedł z druku Nr. 6 z dnia 25 marca r. b. **„Przewodnika Ubezpieczeniowego"**. Numer, poświęcony zagadnieniu ubezpieczeń szkód powodziowych, zawiera treść następującą:

Inż. E. Montalbetti — Ubezpieczenia szkód powodziowych; **M. Wierusz-Kowalski** — Ubezpieczenia w okresie depresji gospodarczej; Głos rolnictwa; **Z. Racięcki** — zniszczenia i odbudowa po powodzi 1934 r. **Henryk Pawłowski** — w trosce o fundusze dla straży pożarnych. Kronika.

Odpowiedzi Redakcji

WP. **J. Dzierżanowski** w miejscu. Niewylosowana i nic nie wygrała.

WP. **Dobrowolska** w miejscu Prem. Poż. Bevilacqua la Masa wylosowana do amortyzacji w jednem z ciągnień poprzednich. Pozostałe premjówki niewylosowane i nic nie wygrały.

Tabela wartości kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

	Nazwa papieru procentowego	Data płatności	KWIECIEŃ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1 1/7	1.—	1.01111	1.02222	1.03333	1.04444	1.05555	1.06666	1.07777	1.08888	1.10	1.11111	1.12222	1.13333	1.14444	1.15555
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznań. Ziem. Kredyt., Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy, Państw. B-ku Rolnego (40 i pół letnie)	„	1.125	1.1375	1.15	1.1625	1.175	1.1875	1.20	1.2125	1.225	1.2375	1.25	1.2625	1.275	1.2875	1.30
5%	Poż. Konwersyjn. Konwers. Poż. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowy, Kalisza, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego B-ku Ziem. i Oblig. Kom. B-ku Kredyt. w Poznaniu	„	1.25	1.26388	1.27777	1.29166	1.30555	1.31944	1.33333	1.34722	1.36111	1.375	1.38888	1.40277	1.41666	1.43055	1.44444
5½%	Oblig. m. st. Warszawy	„	1.375	1.39027	1.40555	1.42083	1.43611	1.45138	1.46666	1.48194	1.49722	1.5125	1.52777	1.54305	1.55833	1.57361	1.58888
6%	Poż. Narodowa; Oblig. m. st. Warszawy	„	1.50	1.51666	1.53333	1.55	1.56666	1.58333	1.60	1.61666	1.63333	1.65	1.66666	1.68333	1.70	1.71666	1.73333
7%	L. Z. i Oblig. Meljoracyjne Państw. B-ku Rolnego, Oblig. Mieszkaniowe m. Poznania	„	1.75	1.76944	1.78888	1.80833	1.82777	1.84722	1.86666	1.88611	1.90555	1.925	1.94444	1.96388	1.98333	2.00277	2.02222
8%	Poż. z 1925 r. dolarowa (Dillon), Oblig. Banku Gosp. Kraj. (Ulen w dolarach), L. Z. Państw. B-ku Roln., Poż. Szkolna m. st. Warszawy	„	2.—	2.02222	2.04444	2.06666	2.08888	2.11111	2.13333	2.15555	2.17777	2.20	1.22222	2.24444	2.26666	2.28888	2.31111
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5	1/2 1/8	0.03333	0.03388	0.03444	0.035	0.03555	0.03611	0.03666	0.03722	0.03777	0.03833	0.03888	0.03944	0.04	0.04055	0.04111
7%	Oblig. Zagr. m. st. Warszawy (dolarowe)	„	1.16666	1.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888
4%	Oblig. Komunalne i Kolejowe B-ku Gosp. Kraj	1/4 1/10	—	0.01111	0.02222	0.03333	0.04444	0.05555	0.06666	0.07777	0.08888	0.10	0.11111	0.12222	0.13333	0.14444	0.15555
4½%	Oblig. B-ku Gosp. Krajowego	„	—	0.0125	0.025	0.0375	0.05	0.0625	0.075	0.0875	0.10	0.1125	0.125	0.1375	0.15	0.1625	0.175
5%	L. Z. Tow. Kred. Miejsk we Lwowie	„	—	0.01388	0.02777	0.04166	0.05555	0.06944	0.08333	0.09722	0.11111	0.125	0.13888	0.15277	0.16666	0.18055	0.19444
6%	Poż. Dolarowa z 1920 r.	„	—	0.01666	0.03333	0.05	0.06666	0.08333	0.10	0.11666	0.13333	0.15	0.16666	0.18333	0.20	0.21666	0.23333
7%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemyślu Polskiego (w funtach)	„	—	0.01944	0.03888	0.05833	0.07777	0.09722	0.11666	0.13611	0.15555	0.175	0.19444	0.21388	0.23333	0.25277	0.27222
7½%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. bankowe	„	—	0.02083	0.04166	0.0625	0.08333	0.10416	0.125	0.14583	0.16666	0.1875	0.20833	0.22916	0.25	0.27083	0.29166
8%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemyślu Polsk. (w funtach), Oblig. m. Poznania 1926 r. i 1929 r.	„	—	0.02222	0.04444	0.06666	0.08888	0.11111	0.13333	0.15555	0.17777	0.20	0.22222	0.24444	0.26666	0.28888	0.31111
7%	Poż. Stabilizacyjna z 1927 r.	15/4 15/10	3.22777	3.24722	3.26666	3.28611	3.30555	3.325	3.34444	3.36388	3.38333	3.40277	3.42222	3.44166	3.46111	3.48055	—
4%	L. Z. Akc. B-ku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5 1/11	1.66666	1.67777	1.68888	1.70	1.71111	1.72222	1.73333	1.74444	1.75555	1.76666	1.77777	1.78888	1.80	1.81111	1.82222
4½%	L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie	„	1.875	1.8875	1.90	1.9125	1.925	1.9375	1.95	1.9625	1.975	1.9875	2.—	2.0125	2.025	2.0375	2.05
5%	Oblig. Polsk. Banku Komunaln. II — IV, L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie	„	2.08333	2.09722	2.11111	2.125	2.13888	2.15277	2.16666	2.18055	2.19444	2.20833	2.22222	2.23611	2.25	2.26388	2.27777
7%	Poż. Zagr. w lirach włoskich	„	2.91666	2.93611	2.95555	2.975	2.99444	3.01388	3.03333	3.05277	3.07222	3.09166	3.11111	3.13055	3.15	3.16944	3.18888
3%	Państw. Renta Ziemska	1/6 1/12	1.—	1.00833	1.01666	1.025	1.03333	1.04166	1.05	1.05833	1.06666	1.075	1.08333	1.09166	1.10	1.10833	1.11666
7%	Śląska Poż. z 1928 r. (w dolarach), Oblig. m. Poznania z 1928 r.	„	2.33333	2.35277	2.37222	2.39166	2.41111	2.43055	2.45	2.46944	2.48888	2.50833	2.52777	2.54722	2.56666	2.58611	2.60555
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie	22/6 22/12	1.10	1.11111	1.12222	1.13333	1.14444	1.15555	1.16666	1.17777	1.18888	1.20	1.21111	1.22222	1.23333	1.24444	1.25555
4½%	„ „	„	1.2375	1.25	1.2625	1.275	1.2875	1.30	1.3125	1.325	1.3375	1.35	1.3625	1.375	1.3875	1.40	1.4125
6%	„ (we frankach)	„	1.65	1.66666	1.68333	1.70	1.71666	1.73333	1.75	1.76666	1.78333	1.80	1.81666	1.83333	1.85	1.86666	1.88333
8%	„ (w dolarach)	„	2.20	2.22222	2.24444	2.26666	2.28888	2.31111	2.33333	2.35555	2.37777	2.40	2.42222	2.44444	2.46666	2.48888	2.51111
4%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6 31/12	1.01111	1.02222	1.03333	1.04444	1.05555	1.06666	1.07777	1.08888	1.10	1.11111	1.12222	1.13333	1.14444	1.15555	1.16666
4½%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	„	1.1375	1.15	1.1625	1.175	1.1875	1.20	1.2125	1.225	1.2375	1.25	1.2625	1.275	1.2875	1.30	1.3125
7%	L. Z. Banku Gosp. Kraj.	„	1.76944	1.78888	1.80833	1.82777	1.84722	1.86666	1.88611	1.90555	1.925	1.94444	1.96388	1.98333	2.00277	2.02222	2.04166
8%	L. Z. Banku Gosp. Kraj., Oblig. Budowlane Banku Gosp. Krajowego	„	2.02222	2.04444	2.06666	2.08888	2.11111	1.13333	2.15555	2.17777	2.20	2.22222	2.24444	2.26666	2.28888	2.31111	2.33333

UWAGA: Poczynając od dnia 10 lipca 1934 r. obowiązują następujące zamienniki obliczeniowe dla papierów wartościowych i wartości kuponu bieżącego w złotych w złocie z 1924 r. oraz w walutach obcych: zł. w zł. 100 z 1924 r. = zł. 172, 100 franków francuskich = zł. 35, 100 fr. szwajcarskich = zł. 172, 1 funt sterling = podług przeciętnego kursu tranzakcyjnego w czekach na Londyn z dnia tranzakcji. Dla papierów wartościowych w walucie dolarowej: 1) dla 7% Poż. Stabilizacyjnej z 1927 r. 1 dol. = zł. 8.90; 2) dla 6% Poż. Dolarowej 1919/20 r. oraz 8% list. zast. dolarowych Tow. Kred. Ziemskiego w War. Ser. z 1924 r., poręczonych przez Skarb Państwa: 1 dol. = podług przeciętnego kursu tranzakcyjnego wypłaty telegraficznej na Nowy Jork z dnia tranzakcji; Kupon oblicza się w jednostkach i ułamkach dziesiętnych od 100 wart. nom., z wyjątkiem 4% Prem. Poż. Dolarowej — od dol. 5.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 93 m. 2, tel. 6-38-19. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od g. 17 do 18. Administracja czynna z wyjątkiem świąt i niedziel do godz. 11 i od 16 do 18. Konto P. K. O. Nr. 27111. **Warunki prenumeraty** w Warszawie i na prowincji Rocznie zł. 20.— Półrocznie zł. 10.— Kwartalnie zł. 5.— Miesięcznie zł. 1,80. Zagranicą rocznie zł. 24.— Numer pojedyńczy 50 groszy. **Cena ogłoszeń**: 1 strona zł. 800.—; 1/2 strony zł. 450.—. 1/4 strony zł. 250.—; 1/8 strony zł. 150.—; 1/16 strony zł. 100.—. Drobne ogłoszenia: po zł. 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.

Redaktor. Maksymiljan Polikier. Druk. Społeczna, Warszawa, Pl. Grzybowski 3/5. Tel. 205-80. Wydawca: Helena Polikierowa.